

KUPPIKIVET – MUINAISIA UHRIKIVIÄ

16

Cup-marked stones – ancient sacrificial stones

Kuppikivet ovat suuria kiviä tai suppeita kallioalueita, joihin on hakattu yksi tai jopa useampia kymmeniä, läpimitaltaan 5-10 cm:n kuppeja. Kuppikivet sijaitsevat entisten ja nykyisten viljelysmaiden läheisyydessä, ja niistä vanhimmat lienevät rautakautisen väestön tekemiä uhrikiviä.

Kuppikiville vietiin vielä 1900-luvun alussa ruokaa ja juomaa suvun vainajille sekä uhriksi erilaisia maan ja veden antimia, kuten kalaa, riistaa, teurastusjätteitä, viljaa, talkkunaa, kaalinkerää, poikineen lehmän maitoa sekä äidin rintamaitoa. Uhraaminen haltijoille ja maahisille takasi uskomusten mukaan karjan ja pellon tuottavuuden sekä metsästys- ja kalastusonnen. Suvun vainajille uhraaminen tuotti taas suvun elossa oleville jäsenille onnea ja menestystä.

Suomesta on löydetty vuoteen 2003 mennessä n. 200 kuppikiveä. Kerimäen alueella on kuutisenkymmentä kuppikiveä. Niistä suurin osa sijaitsee Kerimäen vanhimmissa kylissä, jotka ovat olleet asuttuja jo 1200-luvulla eli Anttolassa, Kerimäenkylässä ja Simpalassa. Näissä kylissä on 37 kuppikiveä, joiden lisäksi Makkolassa on viisi, Joughenniemessä neljä, Ruokojärvellä kolme, Toroppalassa kaksi sekä Kumpurannassa, Kuokkalassa ja Yläkuonassa kussakin yksi kuppikivi.

Cup-marked stones are large stones or narrow areas of rocks with one or several dozens of cups cut on them. The diameter of the cups on the stones is between 5 and 10 centimetres. Cup-marked stones are located near old and present farming lands. The oldest of the cup-marked stones are believed to be made by the people of the Iron Age.

As late as in the beginning of the 20th century, food and drink were taken to the cup-marked stones for the deceased members of the family. Products of the soil and bounty of the water, such as fish, game, slaughtering remains, corn, mixture of dried oats, cabbage heads, first milk from a newly calved cow and breast milk of a mother, were taken to the cup-marked stones as sacrifices. It was believed that sacrifice to fairies, elves and earthly spirits guaranteed good productivity of cattle and crops as well as a good hunting and fishing luck. Sacrifice to the deceased members of the family, on the other hand, brought good luck and success to the living members of the family.

By the year 2003, about 200 cup-marked stones have been found in Finland, 100 of which are in southern Savo and about 60 in the area of Kerimäki. As many as 37 of these are located in the oldest villages of Kerimäki (Anttola, Kerimäenkylä, Silvola and Simpala) which have been inhabited as early as in the 13th century. In addition, there are five cup-marked stones in Makkola, four in Joughenniemi, three in Ruokojärvi, two in Toroppala and one in Kumpuranta, Kuokkala and Yläkuona.